

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Ephemeris Ecclesiastica Concionatorvm Hoc Est Considerationes Methodicæ Sev Veritates Practicæ

Ex Vita Domini Jesu, Sanctorumque Gestis In Singulos anni dies mira
facilitate & solertia distributæ ... ; Cum indicibus necessariis

Pars Æstiva - A Dominica SS. Trinitatis, ad Dominicam decimamquintam
post Pentecosten

Haineuve, Julien

Coloniæ Agrippinæ, 1665

Hac hebdomada, quidquid capite 15. Matthæi continetur accusatis
Discipulis, quod non lavarent manus, & similia quæ repræsentant
illusiones quasdam occurrentes in via spirituali, quibus prospicitur. ...

urn:nbn:de:hbz:466:1-44226

ius gratia tuis vacas commodis, tum bonū malē ageres, & bonum esse desineret: quāto id magis verum in his tuis negotiis & affectibus ubi nil spirituale & divinum, sed totum terrestre est ac humanum quod tractas. Non est crimen quia terrestre est, sed quia propter hoc solum tractas quod est terrestre & caducum, non sicut res ipsæ vituperabiles & criminosa, sed vel affectus, vel usus, vel utentis intentio seu finis. Si affectus est immoderatus, crimen est in illa immoderatione affectus. Si profanus aut perversus est usus, crimen est in illa usus perversitate. Si finis denique solum temporalis nec aliud spectans crimen est in illo fine, quia quod uni debetur Creatori ut sit finis ad quem, sicut est princi-

pium à quo sicut omnia, tu transfers in creaturam; quod tamen si leve initio videatur, sit tamen processu semper grave, quandoquidem ille est oculus qui te scandalizat, & qui potius debere erui quàm quod inde sequitur damnū inferri. Sunt illæ spinæ suffocantes sementem cœlitus jactam, sunt illa denique desideria nociva & inutilia quæ mergunt homines in interitum & perditionem; Nunquid hoc leve cenferi debet? 2. Tim. 6.

Tu autem o homo Dei, hac fuge, sectare verò justitiam pietatem, &c.

Sicut à Deo, sic ad Deum.

Vide hanc inter alias quæ multæ huc referri possunt veritates.

In 2. parte, Dominica 4. post Pascha.

HAC HEBDOMADA, cū Scribæ & Pharisei quererentur apud Dominum de ipsius discipulis quod non servarent Seniorum traditiones, responsione sua Christus Dominus detegit nobis aliquas illusiones quæ in vita spirituali possunt accidere, de quæ iis certissimæ veritates statuentur: ex Capite decimo quinto Matthæi.

F E R I A S E C U N D A .

Q U E R V N T V R S C R I B Æ E T P H A R I S Æ I A P V D D O M I N U M D E I L L I U S D I S C I P U L I S .

Quare Discipuli tui transgrediuntur traditionem Seniorum?
Matth. 15.

V E R I T A S P R A C T I C A .

Nec propter alios à bono te excusabis, nec quemquam alium propter te accusabis.

S E N S U S P R O P O S I T I O N I S E S T, *Quod si ad majorem tuam perfectionem agnoveris coram Deo aliquod bonum tibi esse faciendum, sic constans esto in eo faciendo ut non desistas; nec te putes excusatum ab illo bono opere propter alios qui non idem faciunt; neque verò etiam propterea quemquam accuses qui non idem præbet.*

R A T I O E S T, *Quia ubi agitur de bono perfectionis, non est aqua semper tui & aliorum ratio sive obligatio.*

Sed quando non est aqua obligatio, non est locus excusationi, aut accusationi.

Ergo nec te excusare debes à bono propter alios, neque alios propter te accusare. Quod tamen

proclive est fieri, & diligenter cavendum.

I . P U N C T U M .

ERANT Scribæ & Pharisei religiosiores sui temporis apud Judæos, sed eorum religiositas tam multis erat infuscata superstitionibus ut potius irreligiositas censenda esset. Hæc autem inter alias frequentissima vigeat supersticio, ut dum mensæ accumberent, se toties lavarent ad usque cubitum, quoties cibi genus esset mutandum; erantque ita religiosi in ea ceremonia, ut si quos pietatis sectatores cernerent non eam observare, norarent eos ut profanos & velut læsæ religionis reos incusarent. Cū itaque discipulos Domini animadvertenter perfectioris vitæ cupidos, nec tamen hujus convivalis observantiæ studiosos, conveniunt ipsum Dominum graviter expostulantes & dicentes: *Quare discipuli tui transgrediuntur traditionem Seniorum? Non enim la-* Marci 7.
viant

7. *uant manus suas cum panem manducant. Expres-*
sora quaedam habet S. Marcus, Et cum vidis-
sent, inquit, quosdam ex discipulis ejus commu-
nibus manibus id est non lotis manducare panes,
vituperaverunt: Pharisei enim & omnes Iudai
niscerebrò laverint manus non manducant, te-
nentes traditionem Seniorum, & à foro nisi bap-
sentur non comedunt, & alia multa sunt: qua
tradita sunt illis servare, baptismata calicum &
urceorum, & aramentorum, & lectorum.

Hoc erigitur grande piaculum Discipulo-
 rum Domini quòd se ita non lavarent: seu po-
 tius hæc erat Phariseorum intoleranda supe-
 stitio & illusio, ut vulgarem quandam manu-
 um ablutionem velut religiosam observantiam co-
 lerent, & quos viderent non colere, velut irre-
 ligiosos accusarent. Respondebit illis Domi-
 nus sequenti meditatione, interim vero obser-
 vemus hoc esse satis familiare & commune vi-
 tium iis qui se paulò arctius continent in officii
 Christianæ & Religiosæ Pietatis, ut alios no-
 tent, aculent, judicent & condemnent qui ap-
 parent liberiores & laxiores. Quod est illusio-
 nis genus damnosissimum,

Certè, si quis liberior & laxior te vellet con-
 tra conscientiam tuam relaxare & in parres suas
 attrahere; cavere quidem debes ne dissolvaris,
 constans esto, nec te putes excusandum si à bo-
 no desistas proposito quia & illi non sic vivunt:
 verum neque tu alios etiam accuses quod non
 idem atque tu servent. *Nec te excusare potes,*
nec alios accusare.

Hæc est veritas ad praxim utilisissima, cujus
 fundamentum hoc est quod primò præmittitur,
 quoties agitur de bono perfectionis seu de bo-
 no quod non est præceptum, sed tantum ex consi-
 lio & ut vocant, ex devotione; fieri potest ut non
 æqua sit tui & aliorum ratio. Nulla quidem est,
 ut supponimus, neque in te neque in aliis, obli-
 gatio ex præcepto; sed tamen possunt conside-
 rari alia quædam obligationum genera. Primò
 ex certa Dei inspiratione, deinde ex Directoris
 consilio; denique à cognitione sui qua quis se
 videt his aut illis mediis ad perfectionem magis
 juvari vel inde impediri, tunc dicitur inesse ma-
 jor quædam obligatio, ad quæ ex illis motivis
 se quisquis inductum noverit. *Non enim omnia*
possunt esse in hominibus, ait Sapiens, Et rursum:
Non enim omnia omnibus expediunt, & non om-
ni anima omne genus placet. Nunquid omnes A-
postoli? Nunquid omnes Propheta? Vnusquisq;
proprium donum habet ex Deo, unus quidem sic,

alius verò sic. *Hac dicit qui tenet septem stellas in*
manu sua; Id est, diversos spiritus, variæque
dona cælestia, nam sicut stella differt à stella in
claritate, sic cælestis donum à dono, sic divina
gratia differt à gratia. O divitem in omnes Dei
bonitatem! o providam cunctis divinam sapi-
entiam!

II. PUNCTUM.

SED quando non est aqua & similis obligatio,
 non est locus excusationi propria vel accusati-
 oni aliena.

Sicut enim obligatus ad bonum non excusa-
 tur si obligationi non satisfaciat, ita certè non
 obligatus non potest accusari. Hoc ipso autem
 quo Deus tibi dat gratiam ad aliquid faciendum,
 quam non dat alteri, simul tibi declarat, illud à
 te velle quod non ab altero. *Sequere me dicit*
Domini Petro, hic verò videns Discipulum
quem diligebat Iesus, dixit Iesu, Domine hic au-
tem quid? Tuus Dominus? Sic eum volo mane-
re donec veniam, quid ad te, tu me sequere. Qua-
si aperte diceret: non illud ipsum ab eo volo,
quod à te, Petre, desidero. Quamobrem ne me
desistas sequi quo gressu & quaratione volo me
sequaris, etiam si me ille non eodem modo se-
quatur. Nec propterea illum accusabis quòd se
tibi non adjungat ad idem opus, quia nolo idem
ab eo.

Non est spectanda præcisè res de qua est quæ-
 stio, sed divina voluntas circa rem talem. Res
 erat bona & sancta, ministrare mensis initio na-
 scentis Ecclesiæ sicut ministrabant Apostoli:
 at verò ubi senserunt se admonitos à Spiritu San-
 cto satius ipsis esse prædicare verbum Dei, non
 est bonum, *Non est æquum, inquit, nos dere-*
linquere verbum Dei & ministrare mensis;
Tum videlicet non erat bonum eis, quia tum a-
liud ab eis volebat Dominus. Jam verò si quis
Apostolorum se à prædicando verbo voluisset
excusare quòd alii Discipuli non illud prædica-
rent: aut si non prædicantes Discipulos volu-
isset accusare; nonne iniqua fuisset ejus excusa-
tio & accusatio? Cur porro, nisi quia non erat
æqua & similis utrorumque obligatio, non i-
dem ab utrisque volebat Deus? Quod quidem
per se est tam clarum & manifestum ut ambitio
& negligentia duo illa insigniora vitia non ali-
ter gravius perpetrentur quàm quod vel su-
pra quæ Deus velit, vel infra procedatur. Neque
declines ad dextram, neque ad sinistram: via
enim

Apoc. 2.

1. Cor. 13.

IOANN. 21.

ACT. 6.

PROV. 4.

Ecc. 17.

Ibid. 37.

1. Cor. 12.

Ibid. 7.

enim qua à dextris sunt, novit Dominus; perver-
sa vero sunt qua à sinistris sunt. Ex utra parte de-
ficiis? Fortè ex utraque.

III. PUNCTUM.

NEC propter alios igitur à bono te excusabis,
nec quemquam alium propter te accusabis:
Quia sic pei veteres universum gratiarum ordi-
nem, qui tam divesus est circa bona quædam
facienda quàm sunt diversi non tantum ordines
in Ecclesia, sed diversæ etiam personæ in uno-
quoque ordine. Ac proinde dicebat Apostolus:
1. Cor. 15. *Vnusquisque in suo ordine*, primum quidem in
iis quæ spectant gratiam, tum quæ futuram glo-
riam: Hæc est scilicet varietas qua circumdatur
Ps. 44. *Regina in vestitu deaurato*, id est, Ecclesia tri-
umphans & militans, cujus tot sunt figuræ &
adumbratæ quædam imagines, quot sunt in
mundo corpora sive cœlestia sive terrestria, sive
humana sive civilia: quæ cum omnia non nisi
diversis consentent partibus, quæ suam quæque
muaus & ordinem distinctum habent, nihil esset
universæ rerum naturæ repugnantius, quàm si
pars una, deserto suo munere & ordine, se in al-
terius munus ingereret, aut ad sui formam cæ-
teras omnes efformaret.

Nunquid Sol cessabit lucere quia solus in die
lucet? Aut nunquid ideo cætera poteris accusa-
re astra, quod minus quàm Sol lucent? Velles-
ne corpus humanum aut totum esse oculum,
aut totum aurem? Quis à sicu poma, vel à po-

mo ficus desideret? Nunquid in magna domo
non solum sunt vasa aurea & argentea, sed & li-
gnea & fictilia: & quædam quidem in honorem,
quædam autem in contumeliam? Quid insulsi-
us quàm si servus dominari velit, aut Dominus
se servo nimis subjiciat? Hoc est quod terram
commovet & consurbat, inquit Sapiens, cum
servus regnaverit: & hoc est quod terra non po-
test sustinere, cum ancilla fuerit hæres domine sua.

Vide quæ supra de his fustus ubi non modo
discas quàm sit fructuosum sibi suoque muneri
vacare fideliter, sed quàm præterea perniciosum
inde discere quovis prætextu, vel alios judi-
care, quod idem tecum non sentiant, nec se tibi
conformem. *Is qui manducat, non manducan-
tem non spernat: & qui non manducat, mandu-
cantem non judicat, Deus enim illum assumpsit.*
*Tu quis es qui judicas alienum servum? Domi-
no suo stat aut cadit. Tu autem quid judicas fra-
trem tuum, aut tu quare spernis fratrem tuum?*
*Omnes enim stabimus ante tribunal Christi. Vnus-
quisque nostrum pro se rationem reddet Deo. Non
ergo amplius invicem judicemus: sed hoc judica-
te magis ne ponatis offendiculum fratri vel scan-
dalum. Quod certe fit alterutro ex his duobus
quæ in veritate considerata continentur, nempe
si desistas facere propter alios quod tibi facien-
dum cognoveris: aut si accuses quos quod idem
tecum non præstent. Utroque possunt perinde
offendi, quia utrumque perinde est inordina-
tum. In mente ergo habe, qualiter acceperis &
audieris, & serva.*

FERIA TERTIA.

RESPONDET DOMINVS PHARISÆIS.

*Quare & vos transgredimini mandatum Dei, propter traditionem
vestram? Matth. 5.*

VERITAS PRACTICA.

Nemo sui boni, vel mali bonus Judex.

*Id est, in ratione boni vel mali agendi, iudicium
nostrum quantumvis pium videatur & reli-
giosum, nobis saltem debet esse suspectum.*

RATIO EST, Quia ubi periculum est, ne no-
strum iudicium à natura corrupta corrupa-
tur, suspectum nobis esse debet.

*Sed in ratione boni vel mali agendi, periculum est
ne iudicium nostrum corrupatur.*

*Ergo tum nobis saltem suspectum esse debet, &
non statim sequendum: sicut multis aliquan-
do accidit, & tibi sapius.*

I. PUNCTUM.

RECTISSIME sanctus Hieronymus
de responsione Domini ad Phariseos,
Falsam calumniam vera responsione cõ-
futat. Cum, inquit, vos propter tradi-
tionem hominum præcepta Dei negligatis, quare
discipulos meos arguendos præcatis, quod Seniorum
iussa